

Kommunledningsförvaltningen
Marcus Wennerström

Kommunstyrelsen

marcus.wennerstrom@enkoping.se

Investering i alternativ ledningsplats

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Att av kommunfullmäktige begära investerings- och driftbudget för 2023 för alternativ ledningsplats enligt etapp 1 med 1,5 miljoner kronor enligt kalkyl daterad 2022-12-20. Beslutet förutsätter att myndigheten för samhällsskydd och beredskap delfinansierar etapp 1 med 70 procent.

Att av kommunfullmäktige begära investeringsbudget för 2023 för alternativ ledningsplats enligt etapp 2 med 20 miljoner kronor enligt kalkyl daterad 2022-12-20. Beslutet förutsätter att investeringen delfinansieras från myndigheten för samhällsskydd och beredskap med minst 70 procent vilket ger en nettoinvestering för kommunen med maximalt 6 miljoner kronor.

Att utöka investeringsbudget 2023 för etapp 1 och 2 där ökad driftkostnad enligt preliminär kalkyl daterad 2022-12-20, justeras i tekniska nämndens ram med cirka 0,4 miljoner kronor.

Ärendet

Bakgrund

Enköpings kommun har idag ingen utsedd alternativ ledningsplats om kommunledningsförvaltningens ordinarie kontorslokal (Linbanegatan 12) inte skulle vara användbar. Kommunledningsförvaltningens kontor är inte heller reservkraftssäkrade vilket medför att de inte kan ses som en robust ledningsplats.

Om en störning skulle inträffa idag som medför att kommunledningsförvaltningens kontorslokal inte kan användas finns en muntlig överenskommelse med räddningstjänsten att deras reservkraftssäkrade lokal i centrala Enköping får nyttjas. Vid en sådan situation antas det att personal i krisledningen tar med sig bärbara datorer och nyttjar befintliga mötesrum hos räddningstjänsten. Det alternativet bör betraktas som en nödlösning då lokalerna främst är avsedda för räddningstjänstens uppdrag och behöver kunna nyttjas för övningar, utbildningar och ledning. Vid många störningar är även räddningstjänsten aktiverad, något som ytterligare kan minska lämpligheten i att använda dessa lokaler.

Ärendets beredning

Ärendet är berett vid kommunledningsförvaltningen men i nära samverkan med framförallt fastighetskontoret vid samhällsbyggnadsförvaltningen och i dialog med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Enligt MSB behövs, för att säkerställa kontinuerlig och uthållig förmåga att samverka och leda, en ledningsplats med fysiskt anpassade lokaler i lämplig skyddsnivå, uthålliga tekniska försörjningssystem med hög tillförlitlighet och robusta system för informationsdelning.

Vidare ska kontinuitetshanteringsarbetet för aktörens ledningsförmåga innehålla målsättningen att ordinarie och alternativa ledningsplatser är;

- Robusta – det vill säga att ledningsplatsernas personal, lokaler och tekniska system tål de störningar som kan förväntas.
- Säkra – det vill säga att det som är skyddsvärt i ledningsplatserna såsom personal, funktion, information och utrustning förblir opåverkad av de störningar som kan förväntas.
- Uthålliga – det vill säga att ledningsplatsernas personal och tekniska system kan verka kontinuerligt under planerad tid.

Kommunledningsförvaltningens befintliga lokaler uppfyller inte något av dessa kriterier vid störningar som påverkar elleveranser, vattenleveranser eller fysiskt skydd.

Kommunen behöver därför besluta sig för om och i så fall vilken typ av alternativ ledningsplats man anser fyller behoven. Man brukar då dela upp alternativen i sekundär/mobil ledningsplats och skyddad ledningsplats.

Sekundära/mobila ledningsplatser syftar till att kunna leda från andra platser än där störningen inträffat men har inte som mål att vara skyddade mot t ex. antagonistiska angrepp. Det kan vara en buss eller lastbil inredd med teknisk utrustning som kan förflyttas till lämplig plats eller förberedda lokaler på annan plats, ofta ett satellitkontor eller liknande.

Skyddade ledningsplatser avser en alternativ ledningsplats med hög fysisk skyddsnivå (fortifikatoriskt skydd), robusta försörjningssystem och anpassad uthållighet. Dessa delas in i tre kategorier.

- Betonganläggningar ovan jord erbjuder en nivå av fortifikatoriskt och fysiskt skydd. Anläggningar av typen RC90 som många kommunala räddningstjänster förfogar över idag är konstruerade för daglig verksamhet men är relativt oskyddade i fredsdraft. Igensättningselement som

exempelvis ställuckor i kombination med betongblock för fönsteröppningar och dörrar kompletterar det fysiska skyddet vid skyddsdrift.

- Betonganläggningar under jord har en högre fortifikatorisk skyddsklass. Betonganläggningar under jord har kapacitet för ledning och samverkan under störda förhållanden och höjd beredskap men kräver förberedelser för att uppnå den beskrivna skyddsnivån.
- Berganläggningar erbjuder en hög skyddsklass och skyddar mot merparten av antagonistiska attacker. Anläggningar av den här typen är dimensionerade för att bedriva ledning och samverkan under störda förhållanden och höjd beredskap men kräver på motsvarande sätt som betonganläggningar underjordförberedelser för omställning till skyddsdrift.

Dimensionerande skyddsnivå

Det man kan konstatera är att sekundära eller mobila ledningsplatser kan vara ett bra alternativ om kommunen anser att den dimensionerande skyddsnivån skall klara olika typer av väderstörningar och mindre eller avgränsade, fredstida, störningar i el- och vattenförsörjning.

Vill man däremot dimensionera en alternativ ledningsplats mot olika typer av antagonistiska hot krävs det en skyddad ledningsplats.

Trygghets- och säkerhetsavdelningen har inte tillgång till annat underlag än vad som redovisas öppet av andra myndigheter för att bedöma hotnivå mot kommunen. Det går dock att konstatera att det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde kraftigt försämrats sedan Rysslands invasion av Ukraina.

Lokalerna på Linbanegatan är heller inte lämpliga att använda vid höjd beredskap eller långvariga och/eller återkommande störningar.

Baserat på detta rekommenderas det att Enköpings kommun beslutar sig för att iordningställa en skyddad alternativ ledningsplats.

Väg framåt

Enköpings kommun äger en berganläggning som erbjuder den högsta skyddsklassen och som idag står outnyttjad. Fastigheten har för ett 10-tal år sedan varit översvämmad men är sedan dess sanerad och har nu underhållsventilation och dräneringspumpar igång.

Lokalen är ca 110 m² fördelat på två lika stora plan, ett större mötesrum på ca 30 m² och en matsal på ca 12 m². Utöver det finns flera mindre rum, kök och hygienutrymmen.

Besiktning av MSB

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har under hösten gjort en

besiktning av bergrummet och har utifrån det tagit fram ett förslag på hur det skulle kunna rustas upp till fullgott skick. Arbetet sker i två steg där det första initiala steget är en förutsättning för att slutligen landa i helhetslösningen.

I samband med besiktningen bedömde delegationen från MSB att skicket på bergrummet var väldigt gott och det var enligt utsago ett av de bästa de hade stött på i sitt arbete. Vid mötet lyftes också ett intresse från statliga myndigheter att eventuellt kunna hyra in sig i lokalen för övning och utbildning; något som ytterligare kommer att undersökas framåt.

Alternativ

Ett alternativ till det föreslagna beslutet vore att bygga in funktionen skyddad ledningsplats i ett framtida kommunhus. Detta rekommenderas dock inte då kostnaden för kommunen skulle öka samtidigt som en sådan lösning troligen skulle ha en lägre skyddsklass än ett upprustat bergrum. Dessutom skulle vi i en sådan lösning tappa den ökade säkerheten kopplad till att ha en alternativ ledningsplats om den ena av någon anledning slås ut.

Ekonomiska konsekvenser

Preliminär kalkyl daterad 2022-12-20 bifogas.

Etapp 1

För etapp 1 har myndigheten för samhällsskydd och beredskap tagit fram en kalkyl där etapp 1 beräknas till 1,5 miljoner kronor.

Enligt reservation 2022-74 från myndigheten samhällsskydd och beredskap framkommer att myndigheten delfinansierar etapp 1 med 70 procent, dvs cirka 1,1 miljoner kronor. Kommunens investeringsfinansiering utgör 0,45 miljoner kronor varav cirka 0,14 miljoner kronor utgör driftkostnader för enbart 2023.

Etapp 2

När etapp 1 är genomförd kommer en mer exakt kalkyl att kunna tas fram för etapp 2. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bedömer att åtgärderna inte kommer att överstiga 20 miljoner kronor. Vid en delfinansiering med 70 procent kommer då utgiften för kommunen att maximeras till 6,0 miljoner kronor.

Den preliminära totala driftkostnadsökningen för både etapp 1 och 2 beräknas till cirka 0,4 miljoner kronor beroende av delfinansieringens storlek av etapp 2.

Tekniska nämnden ansvarar idag för förvaltning och drift av lokaler. Ledningsplatsens ökade kostnader regleras i tekniska nämndens budget när investeringen tas i bruk.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Åtgärden bedöms inte ha några miljömässiga konsekvenser men är en del i krisberedskaps- och totalförsvarsarbetet vilket kan sägas ha konsekvenser för ett robust, och därmed socialt hållbart, samhälle.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2022-11-30

MSB, beslut etapp 1

MSB, beslut etapp 1, bilaga

Uppdaterad Kalkylunderlag KS ledningsplats 2022-12-20

Marcus Wennerström

Trygghets- och säkerhetschef

Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Tekniska nämnden, för kännedom

Datum
2022-11-09

Diariernr
2022-08723-3
Er referens
KS2022/527

Avdelningen för cybersäkerhet och
säker kommunikation
Enheten för ledningsplatser och
säker informationsdelning
Johan Mellstig
010-240 53 36

Enköpings kommun
Kommunledningsförvaltningen
Magnus Jacobsson
745 80 Enköping

Beslut om statsbidrag för inledande besiktning av ledningsplats

Enköpings kommun har ansökt om stöd för att utföra en inledande besiktning av en möjlig alternativ ledningsplats i syfte att få fram ett beslutsunderlag för fortsatt arbete.

För att få fram en kostnadsberäkning för en upprustning av aktuella lokaler krävs ett antal initiala undersökningar och åtgärder. Föreslagna åtgärder kommer också att bidra till att anläggningen kan besökas på ett säkert sätt, minska risken för skador på allmänheten utanför anläggningen samt förebygga fortsatt förfall i anläggningen.

Enköpings kommun har tillsammans med MSB tagit fram förslag på åtgärder för den inledande besiktningen.

Följande åtgärder ingår i den inledande besiktningen;

- Utbyte och installation av brandlarmanläggning samt brandskyddsåtgärder som släckmateriel och utrymningsskyltning
- Kontroll och ev. iordningsställande av nödutgång
- Kontroll och ev. installation av kommunikationsmöjlighet m.a.p. arbetsmiljö
- Tömning av kylanläggning
- Kontroll och ev. besiktning av bränsletank
- Byte djupbrunnspump
- Vattenanalys och vattenkapacitets mätning
- Kontroll av vattentank
- Kontroll av avloppsanläggning
- Förstudie beträffande brandskydd- och utrymningsutredning med avseende på framtida verksamheter
- Installation av jordtag till mast
- Mastbesiktning
- Installation av avfuktare
- Injustering av uteluft

Datum
2022-11-09

Diariernr
2022-08723-3

- Installation samt utredning av fiberanslutning
- Mögel- och radonmätning
- Bergsbesiktning
- Besiktning av el-anläggning
- Asbestinventering

Enköpings kommun har tillsammans med MSB uppskattat kostnaderna för ovanstående åtgärder till ca 1.500 **tkr**.

MSB beslutar härmed att bevilja Enköpings kommun statsbidrag om 1.050 **tkr** enligt bifogad reservation nr 2022-74. Bidraget utbetalas efter prestationsbunden tidplan. Det beslutade statsbidraget justeras med procentsatser (70 % resp. 30 %) för de båda parterna, MSB och kommunen, utifrån nerlagda kostnader för den aktuella etappen.

Som villkor för bidraget gäller följande;

- Enköpings kommun har löpande avstämningar med MSB beträffande åtgärdernas genomförande.
- Samtliga åtgärder med kostnadsregleringar ska vara färdigställda under år 2023.

MSB kommer, när åtgärderna inrapporterats som färdiga, utföra en s.k. ersättningsbesiktning för att kontrollera funktion, kvalitet och ekonomiskt underlag. Efter godkänd ersättningsbesiktning skall slutlig ansökan om utbetalning av statsbidrag, tillsammans med slutlig kostnadssammanställning på bidragsberättigade arbeten, sändas in till MSB.

Enköpings kommun ska ansvara för investeringens framtida drift och skötsel.

Bakgrund och skäl för beslutet

MSB stödjer projekt för att utveckla förmågan inom totalförsvaret. Som ett led i detta arbete har Enköpings kommun ansökt om stöd för att ta fram beslutsunderlag för en alternativ ledningsplats.

Länsstyrelsen i Uppsala län ser positivt på Enköpings kommuns ansökan.

MSB finner att det föreligger förutsättningar att bevilja ansökt bidrag.

Avdelningen för Cybersäkerhet och säkra kommunikationer
Enheten för ledningsplatser och säker informationsdelning CS-LS

Henrik Palmström

Johan Mellstig

Bilaga 1: Reservation

Datum
2022-11-09

Diariernr
2022-08723-3
Er referens
KS2022/527

Reservation nr 2022-74

Reservation för att utföra inledande besiktningsåtgärder på skyddad ledningsplats.

Beslutande Henrik Palmström
Föredragande Johan Mellstig

Avdelningen för Cybersäkerhet och säkra kommunikationer

Enheten för ledningsplatser och säker informationsdelning CS-LS

Henrik Palmström

Beskrivning av arbetsetapp

Inledande besiktningsåtgärder på skyddad ledningsplats

Kostnad (exkl moms) (tkr)

	Tidigare beslut	Nu beslutas	Summa beslut
A Underlag bidragsberättigad kostnad	000	1.500	1.500
B Sökandens andel	000	450	450
C MSB Bidrag	000	1.050	1.050
Anskaffas av MSB	000	000	000
Kontant bidrag	000	000	000

Rekvisation av medel sker exkl. moms.

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Besöksadress:
Stockholm: Kungsgatan 53
Karlstad: Norra Klaragatan 18
Sandö: Sandövägen 7
Revinge: Revingeby

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org nr.
202100-5984

Kalkylunderlag investeringar

Sammanfattning

Arbetsätt för kalkyl

1. Projektledare; extern eller intern tar fram uppgifter enligt beslut/uppdrag.

Kalkyl enligt mall

2. Beställande verksamhetsförvaltning tar fram kalkylmall och skickar till SBF som börjar med att fylla i sina räkenskapsuppgifter, bokförda värden, rivning, evakuering. SBF returnerar till beställande förvaltning.

3. Beställaren/förvaltningen fyller i sina delar av andra verksamhetskostnader och skickar in till KLF controller

4. KLF controller stämmer av helheten i kalkylen med SBF och beställaren och skickar ut slutlig kalkylversion

5. Projektledare stämmer av slutlig kalkyl mot förstudien (projektledaren ansvarig för förstudien).

Beställande nämnd

Kommunstyrelsen

Driftansvarig nämnd

Teknisk nämnd

Projektnamn:

Alternativ ledningsplats

Förstudie: Ange namn och datum

Kort beskrivning av investering om förstudie ej finns

Total investeringsutgift

6 315

Förändring driftkostnad per år

404

Resultatpåverkande poster av engångskaraktär

Beskrivning

		2023	2024	2025	2026
Förstudie och utredning	KLF	135			
Summa		0	0	0	0

Datum

2022-12-19

delar i mallen;

er.

i.

--

--

2027

0

Kalkylunderlag investeringar

Specifikation av investeringsutgifter och förändring av kostnader och intäkter

Datum

2022-12-19

1,50%

Investeringsutgifter/inkomster (Fastighet, inventarier, anläggning, teknisk utrustning m m)		Utgift	Nyttjande- period	Avskriv- ning	Ränta	Kapital- tjänst- kostnad
Inventarier	V-het			#DIV/0!	0	#DIV/0!
Anläggning etapp 1	V-het	1 365	10	137	20	157
Bidrag MSB, 70%	V-het	-1 050	10	-105	-16	-121
Anläggning etapp 2	V-het	20 000	20	1 000	300	1 300
Bidrag MSB, 70%	V-het	-14 000	20	-700	-210	-910
Teknisk utrustning/tillbehör	V-het			#DIV/0!	0	#DIV/0!
Övrigt	V-het			#DIV/0!	0	#DIV/0!
Summa		6 315		332	95	426

Förändring av hyreskostnader

Nuvarande hyra (-)	V-het					-150
Ny hyresnivå (+)	V-het					554
Summa hyresförändring						404

Förändring av verksamhetens övriga kostnader (personalkostnader, licenser/support, städ, måltider, förbrukningsmaterial m m)

		Ökning (+)/ minskning (-)	Föränd- ring i tkr
Förvaltning	V-het		0
	V-het		0
	V-het		0
	V-het		0
Summa			0

Förändring av verksamhetens intäkter (uthyrning, försäljning m m)

		Ökning (-)/ minskning (+)	Föränd- ring i tkr
Uthyrning för utbildning	V-het		
	V-het		0
	V-het		0
Summa			0

Summa förändring driftkostnad						404
Nämndens delfinansiering (-)						0
Total förändring av driftkostnad						404

Investeringen tas i bruk

Driftkostnad per månad *)

ÅÅÅÅ-MM

34

Driftkostnad per år

Driftkostnad per år	2023	2024	2025	2026	2027
	101	303			

**Hyses-
indikation**

554

Ta reda på hyran

Ökad budget för TN